

Til:
DVS' Medlemmer

MEDDELELSE NR. 2013 – 2

1. Vejhistorie på Danmarks Tekniske Museum

I påsken fra lørdag den 23. marts til og med mandag den 1. april vil der på Danmarks Tekniske Museum være flere aktiviteter, som har med veje og broer at gøre. DTM har overtaget en stor del effekter og genstande fra Vej- og Bromuseet. Det drejer sig om udstillingen fra museumsbygningen, billearkivet, arkivet og et udvalg af genstande fra magasinbygningen i Ringsted.

Det vil være vejspil, broaktiviteter og en vej- og brorelateret quiz. Der er også trafikleg med Lego. Og en påskequiz for børn med præmier.

DTM har også hjemtaget en imponerende påsegul motortromle, en Munktell fra 1926, som stammer fra Ringkøbing Amt. Den var i brug indtil midten af 1960'erne, hvor det daværende amtslige vejvæsen besluttede at bevare tromlen. Den kom i 2006 til DVB og blev restaureret i 2008. Tromlens glødehovedmotor giver en pragtfuld lyd, når den bliver startet. Men det tager lidt tid for den skal først varmes op. Motoren og tromlen vil blive demonstreret mandag til onsdag d. 25.-27. marts kl. 11 og 14.

Besøg Danmarks Tekniske Museum i påsken på adressen Fabriksvej 25 i Helsingør.

2. Vejhistorisk ekskursion til Vestsverige

Årets vejhistoriske ekskursion går til Vestsverige og finder sted fra 27. – 29. maj. Vort svenske medlem, **Jan-Olof Montelius** fra Vägverkets museum, står for programmet og vil også guide på turen. Det foreløbige program er følgende:

Måndag den 27. maj. Resa längs Kungsvägen i Halland.

Vi starter turen i Helsingborg kl 10.00. På vejene nordpå skal vi se ældre vägar over Hallandsåsen. Vi har lunch i Halmstad ved Norre Port ca. kl. 11.30. Efter måltidet går turen til Falkenberg, hvor vi skal se Tullbron.

Måndag den 27. maj. Resa längs Kungsvägen i Halland.

Vi starter turen i Helsingborg kl 10.00. På vejene nordpå skal vi se ældre vägar over Hallandsåsen. Vi har lunch i Halmstad ved Norre Port ca. kl. 11.30. Efter måltidet går turen til Falkenberg, hvor vi skal se Tullbron.

Videre nordpå med div. kortare stopp vid stenbroar, milstolpar og via Varberg med Varbergs fästning til Frillås med Löfta bro og kaffepause ca. kl. 15.00.

Efter kaffen til Kungsbacka med Rolfsbron og til Lindome med Spinnmästarvägen. Videre til Kungälv, hvor vi ankommer til Hotell Fars hatt c:a kl. 18.00. Vi skal bo på Fars hatt begge nætter.

Den smukke Tullbron i Falkenberg blev bygget 1756-1761. Den bærer fortsat kørende trafik. Navnet viser, at der skulle betales told for at benytte broen. Tolden ophørte først i 1914. Foto: JOM.

Tisdag 28. maj. Resa längs Kungsvägen i Bohuslän.

Efter frukost starter turen videre nordpå kl. 8.30. Stopp och sevårdhete på Åsen med stensatt väg, riksv 2. I Uddevalla med Gustavsbergsvägen får vi kaffe ca. kl. 10.15.

Vidare till Munkedal med Kviströms bro. På vejen videre besigtigelse af de verdens-berømte helleristninger ved Tanum. Lunch et sted mellan Munkedal och Dynekilen ca. kl. 13.00.

Eftre lunchen videre til Dynekilen med AK-väg til Svinesund, som er grænsen mellem Sverige og Norge. Over Svinesund er der 2 imponerende broer, den gamla fra 1946 och den nya fra 2005. Kaffe ca. kl. 15.15.

Turen går herefter retur sydpå till Kungälv, hvor vi ankommer til Hotell Fars hatt ca. kl. 18.30

Onsdag 29. maj. Resa längs Via Regia i Halland

Efter frukost starter turensydpå kl. 08.30. Stopp och sevårdheter ved Frillesås kyrka og en kort vandring på häradsvägen Frillesås-Gällinge. Kaffestop ca. kl. 10.30.

Via Veddige, Rolfstorp, Vessigebro och Getingemed korta stopp vid broar, minnesstenar etc. til Halmstad, hvor vi indtager lunch ca. kl. 12.30. Efter lunchen går turen ad E6 fra Halmstad til Helsingborg, hvor vi ankommer ca. kl. 15.00.

Prisen for turen er ikke helt fastlagt endnu, men den bliver ca. 3.500 DKK pr. person. Det omfatter bustur, overnatning med morgenmad og middag på Hotell Fars hatt, luncher og kaffe. Hertil kommer transporten frem og tilbage til Helsingborg.

Vi vender senere tilbage med flere informationer om turen, men vi ser meget gerne en snarlig tilbagemelding om deltagelse i Vestsverigeturen. Send gerne en mail til dvs@vd.dk

3. Dansk brobygnings vej til elitestatus

Dansk Vejhistorisk Selskab og Selskabet for Historisk Teknologi (HITEK) i IDA har i april måned et foredrag med titlen **Dansk brobygnings vej til elitestatus - via broerne over sund og bælt**. Foredragsholder er **civ.ing. Klaus H. Ostenfeld**, fhv.adm dir. og brodirektør i COWI A/S og foredraget finder sted mandag den 15. april 2013 kl. 16:00 - 18:00 i Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31-33, København V.

De mange broer bygget i Danmark i det forrige århundrede repræsenterer en enestående historisk udvikling, som har ført til en enestående international position, hvor danske brobyggere nu er med til at projektere og udvikle de største broer i verden.

Udgangspunktet var behovet for at knytte de danske landsdele sammen med faste forbindelser over sunde og stræder for jernbaner og biler, en udvikling der blev igangsat i den første store brobygningsbølge i 1930'erne med broerne over Lillebælt, Storstrømmen og Ulvsund. Disse

Aggersundbroen over Limfjorden var en af 1930'ernes store broer i Danmark. Den var projekteret af rådgivende ingeniør, dr.techn. Christen Ostenfeld. Den 218 m lange bro blev bygget i perioden 1939-1942.

broer blev hovedsageligt bygget af udenlandske entreprenører på basis af skitser udarbejdet af danske professorer, især Anker Engelund. Undtagelsen var dog Lillebæltsbroen, hvor det danske entreprenørfirma Monberg & Thorsen stod for byggeriet.

1930'erne var der vokset en rådgivende ingeniørvirksomhed op med fokus på udvikling og indhentning af nyeste tendenser i international brobygning. Det gav anledning til, at den første større bro – Aggersundbroen over Limfjorden – blev bygget i 1942 efter et dansk projekt udarbejdet af rådgivende ingeniør, Christen Ostenfeld.

Efter endnu en brobygningsperiode i 1950'erne og 1960'erne, hvor Langelandsbroen, Sjø sundbroen og senest Svendborgsundbroen blev bygget, kom det store gennembrud med den Ny Lillebæltsbro. Projekteringen af den store bro blev usædvanligt betroet et dansk privat rådgivende ingeniørfirma, Ostenfeld & Jønson – det senere COWI. Efter omfattende studier af international brobygningsteknik blev den et veritabelt udviklingsprojekt, der bragte dansk brobygning frem i forreste række med mange nyskabelser, hvoraf nogle var hentet fra andre industrier end brobygning. Den Ny Lillebæltsbro blev afsættet for den smukke Farøbro, og at det verdensrekordstore Storebælts projekt blev betroet danske rådgivere, og i vidt omfang danske entreprenører. Det har ført til nye landvindinger, og teknikker, som i vidt omfang anvendes på alle de største nye broer i verden, som f.eks. projektet til Messinabroen med verdens største spændvidde på 3.300 m - mere end det dobbelte af Storebælts 1.624 m.

Brobygningen er dermed blevet til en stor eksportartikel for Danmark til hele kloden. Foredraget vil trække linjen gennem denne spændende udvikling frem til nogle af de nyeste udviklinger i forbindelse med de største udenlandske broer.

Deltagelse er gratis efter Ingeniørforeningens regler, men tilmelding er nødvendig. Tilmelding for IDA's medlemmer kan ske via www.ida.dk/996109, moede@ida.dk eller mødetilmeldingen på telf. 3318 4818. Øvrige deltagere kan tilmelde sig via mødetilmeldingen på telf. 3318 4818. Sidste frist for tilmelding 14. april.

Venlig hilsen
Ulrik Winther Blindum
Sekretær i DVS

Dansk Vejhistorisk Selskab c/o Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13,
Postboks 9018, 1022 København K. E-mail: dvs@vd.dk Web: www.vejhistorie.dk